

Allan â Ni!

Diweddariad Raglen 6

HELFA DRYSOR DEULUOL EGG-STRAVAGANZA

Bu Dewch Allan! yn gweithio gyda grŵp rhiantu Dads yn Abertawe, ar y cyd â'r Timau Partneriaeth Teuluoedd.

Yn ystod y misoedd diwethaf, cafodd aelodau'r grŵp eu cyflwyno i geo-caching a dysgu sut i osod eu llwybrau eu hunain.

Dysgodd y grŵp sut i ddilyn unedau GPS i ganfod pwyntiau cyfeirio a chyfesurynnau ac i drefnu eu llwybrau yn eu hardaloedd eu hunain ac ym Mharc Singleton.

Penllanw dysgu'r holl sgiliau hyn yn y sesiynnau oedd helpa ddigidol Wyau Pasg ym Mharc Singleton pan ddaeth teuluoedd aelodau'r grŵp Dads yno i weld beth oedden nhw wedi'i ddysgu.

Mwynhaodd mwy na 40 o bobl y diwrnod ac maen

nhw wedi mynd â'u sgiliau gartref ac yn geo-caching yn rheolaidd gyda'u teuluoedd yma ac acw o gwmpas Abertawe.

Mae'r Tîm Cefnogi Teuluoedd erbyn hyn yn defnyddio geo-caching yn rheolaidd gyda'u grwpiau mewn gwahanol rannau o Abertawe.

"Mae fy mab yn dioddef o syndrom Asperger, mae'n mwynhau technoleg ac rwy'n cael trafferth i'w dynnu oddi ar ei

gyfrifiadur, ond bydd wrth ei fodd gyda hyn."

"Roeddwn i'n meddwl mai dim ond mynd am dro oedden ni, ond roedd canfod y trysor yn wych!"

"Roedd heddiw'n werth chweil, rwy'n teimlo cymaint yn fwy positif yn lle eistedd o gwmpas yn trafod fy mhroblemau."

"Mae heddiw wedi gwneud i mi deimlo cymaint yn well. Rwy wedi newid fy

meddyginiaeth yn ddiweddar ac mae hynny wedi effeithio arna i, ond mae mynd mas a symud o gwmpas wedi gwneud i mi deimlo cymaint gwell. Mae wedi rhoi'r hwb i mi fynd mas a gwneud rhagor, mae wedi codi fy ysbryd, mae wedi bod yn ffantastig."

"Mae'n braf gweld pawb yn gwenu... hyd yn oed y rheini oedd yn rhynnu".
(Gweithiwr Cefnogi)

Nod Allan â Ni! yw helpu partneriaid i ysbrydoli, cymell a galluogi pobl o ardaloedd clystyrau Cymunedau yn Gyntaf i fwynhau'r awyr agored, profi'r manteision sy'n perthyn i'w hamgylchedd naturiol, a gwerthfawrogi eu hardal wledig a'u manau gwyrdd lleol a gofalu amdanynt

Menter gymunedol yn Wrecsam yw Caia Crafts sy'n cynhyrchu cynnyrch coed wedi'u gwneud â llaw.

Tyfodd y fenter o siop gwaith coed oedd yn hyfforddi pobl ddi-waith, llawer mewn iechyd gwael neu ag anabledau corfforol neu anabledau dysgu.

Rydym ni wedi bod yn gweithio gyda Caia Crafts i gyflwyno Gwaith Coed Gwyrdd drwy gael eu gwirfoddolwyr i adael y gweithdy a chymryd rhan mewn gwaith coed mwy corfforol.

Gyda help Mike Whitney o Cyfoeth Naturiol Cymru rydyn ni wedi cynaeafu pren o goeden ffawydd a gafodd ei dymchwel mewn storm yn ystod y gaeaf yng Nghoedwig Cynwyd, un o'n safleoedd ger Corwen.

Ein cydweithwyr oedd yn gwneud y gwaith llif gadwyn a'r grŵp oedd yn hollti darnau enfawr o'r boncyff pren.

Cafodd y darnau pren, oedd yn ddigon bychan i'w symud erbyn hynny, eu cludo'n ôl i'r gweithdy i fod yn ffynhonnell hwylus o ddefnyddiau.

Mae Dewch Allan! hefyd yn cyflenwi'r offer sy'n galluogi'r grŵp i ddal ati i ymarfer a pherffeithio eu sgiliau y tu allan i'r sesiynau sy'n cael eu trefnu.

Gyda'r cyflenwad newydd o bren, mae'r grŵp yn bwriadu gwneud ystolion, bowlenni a llawer o eitemau bychan eraill yn ystod yr wythnosau nesaf i'w gwerthu gyda'u cynnyrch eraill.

CYNNYRCH FFORIO A GEMWAITH GWAITH LLAW

Bu'r misoedd diwethaf yn rhai hynod o brysur i aelodau'r T m Cefn Gwlad Torfaen.

Drwy weithio mewn partneriaeth â Choetir Cymunedol Blaen Brân a defnyddio offer pŵer wedi'u prynu

drwy eu Cronfa Dewch Allan! mae'n nhw wedi gwneud gwahanol gynnyrch o bren oedd wedi'i gynaeafu o'r coetir.

Mae hynny'n cynnwys bowlenni, draenogod a moch.

Maen nhw hefyd wedi bod yn helpu Adain Cefn Gwlad Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen, yn codi ymwybyddiaeth ynghylch gofalu'n gyfrifol am gŵn ac yn helpu i adnabod coed ym Mharc Pont-y-pŵl.

Roedd fforio yn Parc â'i wobwr ei hunan – cawl cennin a garlleg gwyllt hynod o flasus!

Pa mor dda ydyn ni'n gwneud?

Yn ystod y chwe mis diwethaf, mae'r Rhaglen Dewch Allan! wedi gwneud cynnydd ardderchog gyda 35 o grwpiau newydd wedi'u sefydlu a 1600 o bobl yn cymryd rhan o'r newydd mewn gweithgareddau awyr agored... adroddiad Shephard and Moyes Ltd, gwerthuswyr allanol y Rhaglen.

Maen nhw'n mynd ymlaen i ddweud 'mae'r sesiynau'n denu canmoliaeth hael iawn ac mae'r adborth gan y bobl sy'n cymryd rhan yn eithriadol o bositif.'

Yr Ystadegau – hyd yma, mae 2,272 o unigolion wedi cymryd rhan yn y Rhaglen, 72% yn byw mewn ardaloedd Cymunedau'n Gyntaf.

Mae 6% yn disgrifio eu hunain yn sâl neu'n anabl tymor hir a 5% yn dweud eu bod yn dod o Gymunedau Du a Lleiafrif Ethnig.

Mae'r Rhaglen yn dal i ddenu amrywiaeth dda o grwpiau o wahanol oedran.

Llwyddwyd i wneud hyn drwy weithio gyda sefydliadau sy'n cefnogi pobl gydag anabledau corfforol, problemau iechyd meddwl, anghenion cefnogaeth rhiantu a phroblemau eraill.

Mae'r sefydliadau hyn yn cael eu hannog a'u cefnogi i gyflwyno eu cleientiaid i weithgareddau awyr agored yn yr amgylchedd naturiol.

SGILIAU GOROESI

Daeth Recovery Cymru yn y Fro a SANDS yn Abertawe at ei gilydd yng nghwm Nedd i ddysgu sgiliau goroesi gyda Mountain and River Adventures Ltd.

Aeth y grŵp i ardal y sgydau dŵr yn Ystradfellte bob wythnos am bum wythnos i ddysgu hanfodion goroesi.

Roedden nhw hefyd yn cael cyfle i gyfarfod Fern, y Cudull Harris hardd.

Rhoddwyd prawf ar eu sgiliau yn ystod y sesiwn olaf wrth iddyn nhw ddangos eu bod wedi deall hanfodi-

on goroesi drwy adeiladu eu noddfa eu hunain, cynnau tân gyda charreg a dur, canfod a phuro dŵr a choginio pysgod gyda garlleg gwyllt.

Erbyn hyn, mae aelodau'r grŵp yn defnyddio eu sgiliau a'u hysgogiad i gyflwyno pobl eraill i weithgareddau awyr agored.

Bydd y grŵp yn Abertawe'n dilyn hyfforddiant Geo-cache i redeg eu sesiynau eu hunain i bobl eraill yn SANDS.

Penderfynodd y rhai o Recovery Cymru, fel grŵp, eu bod yn dymuno

parhau gyda gweithgareddau corfforol yn yr awyr agored a defnyddio Pedal Power bob wythnos i adeiladu hyder mewn beicio.

Mae'r sesiynau wedi gwneud cryn argraff ar y grŵp:

'Rydyn ni'n agosach fel teulu ar ôl dod yma a dysgu gyda'n gilydd.'

'Mae nghanon i'n torri ei fod wedi gorffen, roedd yn wych ac roeddw'n i wrth fy modd'

'Fe fydda i'n colli pawb rwy wedi'u cyfarfod o'r newydd drwy'r cwrs!'

DIWRNOD BLASU PLAS MADOC

Daeth teuluoedd o Wrecsam i gymryd rhan mewn diwrnod blasu ym Mhlas Madog dros wyliau'r Pasg.

Roedd yr Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt yn annog pobl i ddipio pyllau i ganfod pa mor iach oedd nant yn yr ardal, roedd rhai eraill yn turio tyllau ac yn fwd drostynt wrth gymryd rhan mewn arolwg pridd.

Campfire Cymru oedd yn rhedeg y gweithgareddau crefft, o baentio cerrig i wneud hudlathenni gwiall, roedd Doug o Dewch Allan! yn gwneud meiciau i rai o'r bobl ifanc eu gosod o gwmpas y

Ganolfan Gyfleoedd i bawb eu mwynhau.

Roedd Original Outdoors yno i redeg gweithdai tracio a fforio ac i helpu gyda'r geo-cache, daeth Pedal Power y prosiect Groundwork â beiciau balans yno i annog rhai o'r plant iau i fynd ar gefn beic.

Gobeithio mai dim ond dechrau'r gweithgareddau newydd yn Wrecsam yw hyn. Rydyn ni'n gobeithio gwneud rhagor mewn ardaloedd eraill, cyfagos, yn ystod y misoedd nesaf.

WYNEBAU NEWYDD...

Ym Merthyr Tydfil, mae '3G' (grŵp o bobl ddi-waith) newydd ddod i gymryd rhan yn y rhaglen.

Hyd yma, maen nhw wedi bod yn geo-caching ym Mharc Cyfarthfa ac ym Mharc Gwledig Cwm Dâr, wedi cerdded i Sgwd yr Eira yn ardal sgydau Bannau Brycheiniog ac wedi mwynhau Taith Gerdded Treftadaeth yn seiliedig ar y Teulu Crawshay a'r Chwyldro Diwydiannol.

Cyn hir, bydd y grŵp yn cychwyn ar gwrs pum wythnos mewn partneriaeth a Mountain and River Activities Ltd i ddysgu mordwyo, hidlo dŵr, fforio a phob math o dechnegau goroesi.

Mae dau aelod o'r grŵp wedi'u hyfforddi gan Dewch i Gerdded Cymru a bydd y ddau'n helpu i ddatblygu teithiau cerdded i deuluoedd plant Ysgolion Cynradd.

...HEN LAWIAU

Mae'r grŵp *Lighten Up* o Ben-rhys wedi bod yn brysur am ymhell dros flwyddyn.

Maen nhw wedi cynnal rhaglen o weithgareddau awyr agored sy'n cynnwys beicio, geo-caching, teithiau cerdded treftadaeth a thaith gerdded Gruffalo gyda'u plant a'u hwyrion a'u hwyresau. Yn ddiweddar, trefnodd y grŵp daith gerdded 'onesie' a ffair

deisennau gyda'r nos yn yr ardal ac, i ddilyn, bydd taith gerdded i gopa Pen y Fan i godi arian ar gyfer Wythnos Ymwybyddiaeth Awtistiaeth.

Rydyn ni wedi cyflwyno hyfforddiant anffurfiol ynghylch geo-caching i'r grŵp, wedi prynu offer i'r grŵp i ddal ati i gerdded ac wedi helpu i hyfforddi sawl aelod i fod yn arweinyddion teithiau cerdded.

CERDDED Â HYDER

Y tro cyntaf i Grŵp Cerdded Penybryn, a ddechreuodd fel rhan o fenter bwyta'n iach 'Foodwise', gyfarfod â Dewch Allan! oedd yn ystod haf 2014.

Mewn partneriaeth â Gwasanaeth Cefn Gwlad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili trefnwyd sesiynau blasu, gan gynnwys teithiau cerdded bioamrywiaeth a geo-cache ym Mharc Penallta.

Daeth yn amlwg mai cerdded ym mannau gwyrdd yr ardal oedd y gweithgaredd mwyaf cynaliadwy ar gyfer y grŵp ac enillodd aelod o'r grŵp achrediad Hyfforddiant Arweinydd Teithiau Cerdded Iechyd.

Ar ôl hynny, trefnwyd noson planedariwm ac awyr dywyll ddiwedd Tachwedd i geisio denu aelodau newydd ac i ysgogi'r grŵp.

Roedd yn llwyddiant ysgubol, denodd y digwyddiad ddiddordeb mewn dysgu rhagor am y ffurfafen. Yn ei phedwaredd wythnos ar hyn o bryd, a gydag wyth dysgwr ym mhob sesiwn ar gyfartaledd, mae 'Patrymau yn yr Awyr' - sy'n cael ei ddarparu gan Agored Cymru a'i hyrwyddo gan Awyr Dywyll Cymru - yn datblygu sgiliau a hyder yn y dysgwyr i allu arwain teithiau cerdded awyr dywyll, syml, yn ystod misoedd y gaeaf.

Gydag oedran yn amrywio o'u ugeiniau diweddar i ddiwedd eu chwe degau, mae naws pontio'r cenedlaethau yn y grŵp, mae'n denu'r hen a'r ifanc fel ei gilydd ac mae'r tebygolrwydd y bydd y grŵp yn parhau'n gynaliadwy wedi cynyddu'n aruthrol.

Cyn bo hir, bydd un o aelodau'r grŵp yn gorffen ei Chwrs Hyfforddwy Cerddwyr Nordig.

Bydd y grŵp yn manteisio ar ei gwybodaeth o ddisgyblaeth cerdded wahanol, gan gynyddu gweithgaredd corfforol a chyfrannu at ddatblygu ffyrdd o fyw iachach.

